

SPIN

Verklaring inzake beleggings- beginselen

2021

%

Stichting Pensioenfonds
IBM Nederland

Inhoudsopgave

Beleggingsbeleid	3
1 Strategisch beleggingsbeleid DB	3
1.1 Doelstelling en risicobudget DB	3
1.2 Strategische beleggingsmix DB	5
2 Strategisch beleggingsbeleid DC	5
2.1 Doelstelling en risicobudget DC	5
2.2 Beleggingsmix DC	6
3 Duurzaam beleggen	8
3.1 Beleid duurzaam beleggen	8
3.2 Stewardship	8
4 Opzet en uitvoering vermogensbeheeractiviteiten	10
4.1 Organisatie vermogensbeheer intern	10
4.2 Organisatie vermogensbeheer extern	10
4.3 Beleggingscyclus	11
5 Wijze van risicometing en -beheersing	11
5.1 Benchmarks	11
5.2 Randvoorwaarden subcategorieën	11
5.3 Randvoorwaarden duration overlay portefeuille	12
5.4 Randvoorwaarden liquide middelen	12
5.5 Derivaten	12
5.6 Valutabeleid	12
5.7 Beleid t.a.v. collateral management	12
6 Resultaatsevaluatie	13
7 Waarderingsgrondslagen	13
8 Kosten	13

Beleggingsbeleid

In dit document wordt het beleggingsbeleid van het Fonds beschreven. Tevens zijn hierin de richtlijnen voor het vermogensbeheer vastgelegd. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de beleggingsbeginselen, het strategisch beleggingsbeleid, de opzet en uitvoering van de vermogensbeheeractiviteiten, de wijze van risicometing en -beheersing, de opzet van de resultaatsevaluatie alsmede de waarderingsgrondslagen.

Beleggingsbeginselen

Het Fonds heeft zijn beleggingsbeginselen vastgelegd. De beginselen vormen toetsstenen voor het strategische beleggingsbeleid en de implementatie daarvan. Het zal voorkomen dat bepaalde beginselen onderling strijdig zijn: Er is dan sprake van een dilemma waarin het fonds een keuze heeft te maken. De beginselen geven in een dergelijk geval niet het antwoord, maar helpen om de betreffende dilemma's concreet te verwoorden.

Binnen het Fonds is sprake van pensioenregelingen op basis van uitkeringsovereenkomsten en pensioenregelingen op basis van beschikbare premies. Bij uitkeringsovereenkomsten zijn de beleggingsrisico's voor rekening van het Fonds. Bij premieovereenkomsten wordt het gespaarde kapitaal in de individuele pensioenovereenkomsten op basis van beschikbare premie belegd voor risico van de (gewezen) deelnemer zelf.

1 Strategisch beleggingsbeleid DB

1.1 Doelstelling en risicobudget DB

De doelstelling van het fonds is voor de DB-regeling om met een zo groot mogelijke zekerheid de reële ambitie (d.w.z. de nominale opbouw plus toekomstige indexaties) waar te kunnen maken. Om dat te bereiken kiest het bestuur ervoor om stapsgewijs, naarmate de reële dekkingsraad stijgt het risicobudget terug te brengen, en daarbij het risico uit hoofde van zakelijke waarden, rente en inflatie zo veel mogelijk te reduceren. Het bestuur streeft daarbij naar een zo laag mogelijk risicoprofiel waarmee binnen een acceptabele termijn een reële dekkingsgraad (de reële doeldekkingsgraad of RDDG) kan worden bereikt waarop de geïndexeerde pensioenen van SPIN-deelnemers kunnen worden veiliggesteld. Het bestuur streeft ernaar om te zoveel mogelijk te voorkomen dat er nog bijgestort moet worden door de werkgever of dat er niet meer geïndexeerd kan worden.

Bepaling omvang van het risicobudget

Het bestuur kiest ervoor om het risicobudget naarmate de vermogenspositie van het fonds verder verbetert lineair af te laten nemen volgens een vooraf vastgelegd pad (het transitiepad). Bij iedere toename van de reële dekkingsgraad met 1%punt wordt daarbij een vooraf vastgelegde stap gezet om het risicoprofiel terug te brengen. De reële dekkingsgraad per einde van een kalenderkwartaal is daarbij bepalend. Indien zich gedurende een kwartaal mogelijk sterke uitslagen voordoen zal worden beoordeeld of tussentijds ingrijpen noodzakelijk is.

Het bestuur kiest ervoor om het risicobudget niet automatisch op te laten lopen wanneer er sprake is van een achteruitgang van de vermogenspositie (asymmetrische af- en opbouw).

Het risicobudget wordt vastgesteld in termen van maximale uitslag in dekkingsgraadpunten onder vooraf gedefinieerde (deterministische) economische scenario's (DRBF-scenario's die jaarlijks gereviewd worden). De nominale dekkingsgraad is gedefinieerd als de mate waarin het aanwezige vermogen de contante waarde van nominale verplichtingen overstijgt, waarbij wordt gerekend met de rentetermijnstructuur (RTS) zonder UFR en exclusief DC. Voor de reële dekkingsgraad wordt een aanvullende discontovoet gehanteerd op basis van de break-even inflatie curve (BEI-curve).

Om te beoordelen of het risicobudget adequaat is wordt per kwartaal getoetst of de dekkingsgraad onder de DRBF-scenario's zich binnen twee grenzen beweegt:

1. De pijngrens is het niveau waaronder de nominale dekkingsgraad in het meest slechte van de scenario's niet mag komen: Het is het niveau waaronder het bestuur niet uit wil komen. Het bestuur heeft de pijngrens op 109% nominaal vastgesteld;

2. De fijngrens is het niveau dat in het meest positieve scenario nog bereikt moet kunnen worden om de doelstelling te kunnen halen. De fijngrens is gesteld op het niveau van de reële doeldeckingsgraad (RDDG).

Na het bereiken van het RDDG-niveau wordt een aanvullende voorwaarde van toepassing dat het bestuur de reële dekkingsraad niet meer onder de 100% wenst te laten uitkomen.

Minimaliseren portefeuillerisico

Het bestuur streeft naar een RDDG van 118%, vanaf dit niveau zal de bijbehorende reële doeldeckingsgraad portefeuille (RDDGP) zijn geïmplementeerd. Deze portefeuille heeft als doel te voorkomen dat de reële dekkingsgraad naar verwachting ooit nog onder 100% zakt. Er wordt bij het vaststellen van het RDDG-niveau rekening gehouden met de reële verplichtingen en met buffers voor onder andere operationeel-, langlevens- en financiële (rest)risico's. Het niveau van de RDDG is zodanig vastgesteld dat een beperkte allocatie naar zakelijke waarden ook in de toekomst een compensatie kan bieden voor onverwachte stijging van de levensverwachting, te lage staatsobligatierente t.o.v. swaprente en andere externe factoren.

Streeftermijn doelportefeuille

Het bestuur heeft de ambitie om de RDDG in 10 jaar (d.w.z. in 2028) te bereiken. De belangrijkste financieringsbronnen van het fonds zijn de beleggingsrendementen en de solvabiliteitsvrijval vanuit uitkeringen. Daardoor heeft de beleggingsportefeuille een overrendement (boven swaprente) van ongeveer 1% per jaar nodig. Om te voorkomen dat het behalen van de RDDG ongemerkt buiten bereik komt hanteert het bestuur voor het naar verwachting behalen van de RDDG een uiterste grens van 14 jaar vanaf implementatie van het DRBF (d.w.z. 2032).

Evaluatie

Het bestuur evalueert ten minste eens in de drie jaar of het DRBF-beleid nog passend is bij de doelstellingen van het fonds. Tussentijds wordt in ieder geval overwogen of beleidsaanpassing nodig is als een van de volgende situaties zich voordoet:

1. Als de pijngrens wordt doorbroken onder ten minste een van de vooraf gedefinieerde DRBF-scenario's;
2. Als de fijngrens onder geen van de geformuleerde DRBF-scenario's meer kan worden bereikt;
3. Als op enig moment tegen dan passende aannames de RDDG naar verwachting niet meer bereikt kan worden binnen veertien jaar na implementatie van het DRBF (d.w.z. 2032);
4. Als na het bereiken van het RDDG-niveau de reële dekkingsgraad lager ligt dan 100% onder ten minste een van de vooraf gedefinieerde DRBF-scenario's.

Bij evaluatie en mogelijke heroverweging van het DRBF wordt aan de hand van een ALM-studie getoetst of het beoogde doel ook in die context wordt bereikt. De DRBF scenarioset wordt jaarlijks geëvalueerd. Indien het bestuur op grond hiervan aanleiding ziet om het transitiepad aan te passen informeert het bestuur het Verantwoordingsorgaan daarover.

Transitiepad naar de minimale risicopositie

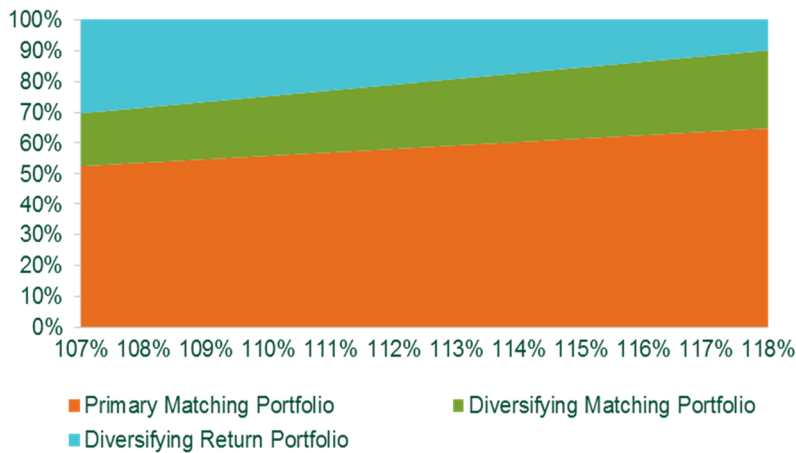
Het transitiepad beschrijft de risicoreductiestappen langs drie verschillende dimensies, de 'knoppen' waarlangs risico terug wordt genomen: De allocatie binnen de beleggingsportefeuille, de totale renterisicoafdekking en de totale inflatierisicoafdekking. De beleggingsportefeuille is opgedeeld in drie subportefeuilles:

1. Een primary matchingportefeuille, die als doel heeft om tegen een zo laag mogelijk (krediet)risico het rente- en inflatierisico van de verplichtingen in te dekken (matchen). Hierbij moet geaccepteerd worden dat het rendement op deze portefeuille mogelijk lager ligt dan de kosten van onze verplichtingen en dat de spreadontwikkeling op staatsobligaties af kan wijken van de swapcurve;
2. Een diversifying matchingportefeuille, die als doel heeft om rente- en inflatierisico's op de verplichtingen in te dekken, maar waarin het Fonds een beperkt aanvullend (krediet)risico accepteert om al te grote concentratierisico's te voorkomen en een beperkt overrendement te genereren ten opzichte van de verplichtingen;
3. Een returnportefeuille, die dient om het benodigde overrendement te genereren. Daarbij wordt een beperkte additionele volatiliteit ten opzichte van de verplichtingen indien nodig geaccepteerd.

Het transitiepad voorziet erin dat de omvang van de returnportefeuille lineair wordt afgebouwd naarmate de reële dekkingsgraad stijgt. De vrijgekomen middelen worden geherinvesteerd binnen de primaire en diversifying matchingportefeuilles. Hierdoor draagt ook de fysieke beleggingsportefeuille in toenemende mate bij aan het beperken

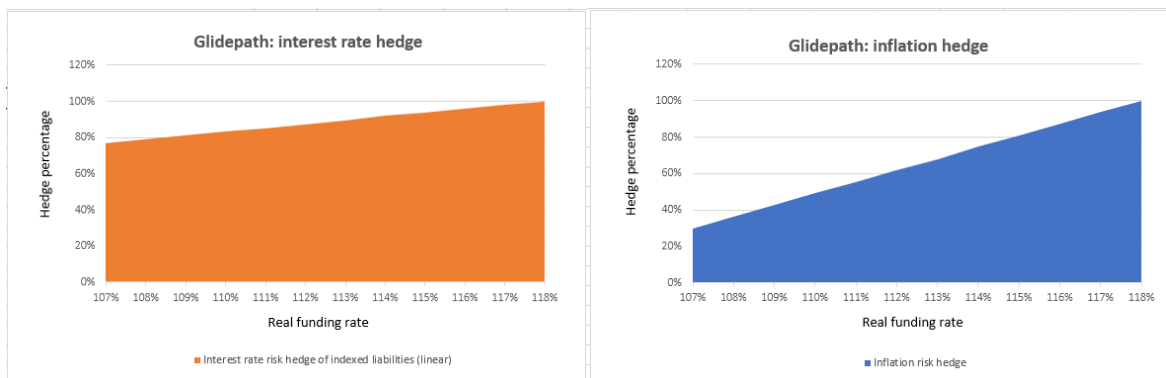
van rente- en inflatierisico's uit hoofde van de verplichtingen. Door het afnemende aandeel van de returnportefeuille loopt het gegenereerde overrendement daarbij uiteraard terug.

Glidepath: allocation of Return / Matching portfolios

Figuur 1 Overzicht transitiepad

Bij het inrichten van de matchingportefeuilles wordt een zo goed mogelijke aansluiting bij het rente- en inflatierisico voor de verplichtingen gezocht. Aangezien de beoogde matching van rente- en inflatierisico's met de fysieke portefeuille niet mogelijk zal zijn wordt er gewerkt met een overlayportefeuille van rente- en inflatiegerelateerde derivaten om het in de twee volgende grafieken weer gegeven profiel te bereiken.

Figuur 2 Ontwikkeling indekking rente- en inflatierisico's (incl. overlay)

1.2 Strategische beleggingsmix DB

De strategische assetallocatie is binnen het risicobudget raamwerk een functie van de reële dekkingsgraad en volgt een transitiepad naar de doelportefeuille.

2 Strategisch beleggingsbeleid DC

2.1 Doelstelling en risicobudget DC

Binnen de DC-regeling bouwt de deelnemer een kapitaal op door storting van maandelijkse premies, bestaande uit een werkgeversbijdrage en een eventuele eigen bijdrage.

Het pensioenkapitaal wordt belegd volgens (door het Fonds ontwikkelde en verplicht gestelde) beleggingscohorten¹. Een beleggingscohort is een door het Algemeen bestuur vastgestelde leeftijdsafhankelijke beleggingsmix. De deelnemer

¹ Zie tabel 3: Overzicht DC Life cycle profielen

doorloopt deze cohorten volgens het Life Cycle-principe. Het Fonds belegt de kapitalen van de deelnemers voor rekening en risico van de deelnemers. Daartoe hebben de deelnemers de keuze uit een beperkt aantal beleggingsprofielen: Defensief, Basis en Doorbeleggen. Deze profielen zijn ieder op zich prudent. Hierbij heeft het Fonds beperkingen opgelegd om te voorkomen dat te risicovol of risicomijdend wordt belegd. Op deze wijze wordt de kans verder beperkt dat de deelnemer een te laag pensioen zal ontvangen.

Met het opgebouwde kapitaal wordt op de pensioendatum een levenslange ouderdomspensioenuitkering aangekocht, al dan niet in combinatie met een partnerpensioen. Vanaf 1 december 2017 is het tevens mogelijk om met (een deel van) het opgebouwde kapitaal door te beleggen. De pensioenuitkering of het doorbeleg product wordt ingekocht bij een pensioenuitvoerder. Hierbij heeft de deelnemer een vrije keuze ten aanzien van de pensioenuitvoerder en het type annuïteit (nominaal of reëel) of doorbelegproduct.

Het Fonds gaat uit van het DC Life Cycle principe. Hierbij zijn onderstaande uitgangspunten zeer belangrijk:

- Een langere beleggingshorizon zorgt voor een beter herstelvermogen
- Adequate matching van de pensioeninkoop voor pensionering is noodzakelijk of in geval van doorbeleggen aansluiting bij een product met een marktconform risicoprofiel.

Bij een DC-regeling is de hoogte van de uiteindelijke pensioenuitkering niet vooraf bekend, omdat die afhankelijk is van:

- de hoogte van de gestorte premies
- de duur van de deelname aan de pensioenregeling
- de beleggingsresultaten
- de kostenonttrekkingen
- de tarieven die de verzekeraar gebruikt op het moment dat het pensioen wordt ingekocht. Deze tarieven zijn afhankelijk van de rentestand op dat moment en van de dan geldende algemene levensverwachting of in geval van doorbeleggen de resultaten van bovengenoemde factoren na pensionering.

Het fonds heeft als uitgangspunt dat bij een langere beleggingshorizon een hoger beleggingsrisico kan worden gelopen dan bij een kortere beleggingshorizon. Het risico richting pensioendatum dient dan ook navenant te worden afgebouwd. Een deelnemer heeft bij pensionering de keuze om een annuïteit in te kopen voor het gehele kapitaal of om door te beleggen. Indien op pensioendatum op één moment een annuïteit wordt ingekocht is de kans aanwezig dat dit op een relatief ongunstig moment gebeurt gegeven de stand van de rente op dat moment². Om minder afhankelijk te zijn van deze rentestand is er voor gekozen om reeds ver voor pensionering toe te werken naar een renterisico afdekking. Dit betekent dat binnen de Life Cycle profielen opbouw zal plaatsvinden naar beleggingen die het renterisico ten opzichte van de aan te kopen annuïteit verminderen³.

2.2 Beleggingsmix DC

Binnen de DC-regeling heeft de deelnemer de keuze uit drie Life Cycle profielen: Doorbeleggen, Basis en Defensief. Indien de deelnemer geen voorkeur aangeeft wordt hij of zij automatisch geplaatst in het Basisprofiel. Maandelijks kan de deelnemer opnieuw een keuze maken uit de drie beschikbare profielen. Om dit te bewerkstelligen dient de deelnemer via de deelnemersportal op de website van het Fonds een vragenlijst te doorlopen alvorens de keuze door gegeven kan worden.

Onderstaand worden de beleggingsmixen binnen de drie Life Cycle profielen getoond uitgedrukt in een procentuele verdeling over aandelen en obligaties afhankelijk van het aantal jaren tot pensioenleeftijd. De tabellen geven doelgewichten. In de praktijk kan hier (licht) van worden afgeweken.

² Zie ook artikel 3.6 Risicohouding DC in de abtn van SPIN

³ Actuele invulling hiervan is het streven van het Fonds om in het basis en defensieve profiel 4 á 5 jaar voor pensionering reeds een (theoretisch) nagenoeg volledige afdekking van het renterisico te bewerkstelligen.

Doorbeleggen Profiel

Jaren tot uw AOW-leeftijd	>22	22-17	16-11	10-9	7-8	6-5	4-3	2-0
% aandelen/ % obligaties	100/0	90/10	75/25	67,5/32,5	60/40	50/50	37,5/62,5	25/75

Basis Profiel

Jaren tot uw AOW-leeftijd	>22	22-20	19-17	16-14	13-11	10-9	8-7	6-5	4-3	2-0
% aandelen/ % obligaties	100/0	90/10	75/25	60/40	45/55	35/65	25/75	15/85	10/90	5/95

Defensief Profiel

Jaren tot uw AOW-leeftijd	>27	27-20	19-14	13-11	10-9	8-7	6-5	4-0
% aandelen/ % obligaties	75/25	60/40	45/55	35/65	25/75	15/85	10/90	5/95

Maandelijks vindt er rebalancing plaats. Een maximale afwijking van 3% op het niveau van beleggingsfondsen tussen de strategische weging en de feitelijke weging op het einde van de maand is toegestaan.

Voor de invulling van de beleggingsprofielen wordt momenteel gebruik gemaakt van twee aandelenbeleggingsfondsen en vier obligatiebeleggingsfondsen.

Aandelen:

MSCI Wereld Aandelen fonds: Dit fonds bestaat uit wereldwijde beleggingen in aandelen waarbij het valutarisico wordt afgedekt. Dit fonds wordt passief beheerd.

MSCI Emerging Market Aandelen fonds: Dit fonds bestaat uit beleggingen in aandelen uit opkomende landen, waarbij het valutarisico niet wordt afgedekt. Dit fonds wordt actief beheerd.

De verhouding waarin binnen aandelen wordt belegd is: 87,5% MSCI Wereld Aandelen Fonds en 12,5% MSCI Emerging Market Aandelen fonds.

Obligaties:

Langlopende staatsobligaties fonds: het betreft hier langlopende staatsobligaties uitgegeven door landen met een hoge kredietwaardigheid (AAA-AA), met name Duitsland en Nederland. Dit fonds wordt passief beheerd.

Diversified Fixed Income fonds: dit fonds belegt in meerdere obligatiesoorten, zoals obligaties van bedrijven wereldwijd met een goede kredietkwaliteit en staatsobligaties. Dit fonds wordt passief beheerd.

Wereldwijde High Yield bedrijfsobligaties fonds: dit fonds belegt in obligaties van bedrijven wereldwijd met een hoger risicoprofiel. Het valutarisico wordt afgedekt. Dit fonds wordt actief beheerd.

Emerging Market Debt fonds: dit fonds belegt in staatsobligaties van opkomende landen. Het valutarisico wordt afgedekt. Dit fonds wordt actief beheerd.

Er wordt binnen de beleggingsfondsen beperkt gebruik gemaakt van derivaten, voornamelijk ten behoeve van het afdekken van het valuta- en renterisico en tevens voor efficiënt portefeuillebeheer.

De beleggingen zijn uitbesteed aan externe vermogensbeheerders. Er wordt belegd in beleggingsfondsen met, afhankelijk van het Fonds, één of meerdere onderliggende vermogensbeheerders. Binnen het Fonds bestaan uitgebreide procedures voor het reconcillieren en moniteren van de beleggingen en de beleggingsresultaten.

3 Duurzaam beleggen

3.1 Beleid duurzaam beleggen

Door middel van haar beleggingen heeft het Fonds impact op mens en milieu. Het Fonds heeft daarom principes vastgesteld ten aanzien van MVB beleid die als volgt kunnen worden samengevat:

1. Aan het fonds toevertrouwd vermogen is beschikbaar voor de lange termijn. Dat geeft ruimte maar ook de verantwoordelijkheid om waarde creatie op lange termijn centraal te stellen. Onze beleggingen worden bij voorkeur ingezet om bij te dragen aan duurzame, economische groei.
2. Wij stellen ons op als actief aandeelhouder. Dat begint met het in gesprek zijn met de ondernemingen waarin wij beleggen. Vanuit de gedachte dat het meer impact heeft dan ‘stemmen met de voeten’, wordt beoogd de onderneming te overtuigen van de relevantie van dat standpunt. Indien na een periode van 2 jaar blijkt dat een onderneming ondanks de door of namens ons gevoerde dialoog en uitoefening van ons stemrecht niet te overtuigen is van de relevantie van het volgen van ons standpunt, zal dit (indien en voor zover de betrokken onderneming daarmee binnen de uitsluitingscriteria valt) kunnen leiden tot desinvestering. Om onze invloed effectief aan te wenden zoeken wij aansluiting bij andere partijen (dienstverleners en/of samenwerkingsverbanden).
3. Bij het beleggen in (genoteerde aandelen en schuldpapieren van) ondernemingen kiezen wij vanuit oogpunt van lange termijn waardecreatie voor beleggingen in ondernemingen die in vergelijking met hun peer group sterk scoren op hun:
 - a. Corporate governance (waaronder een lange termijn oriëntatie en het respecteren van de fundamentele rechten van aandeelhouders);
 - b. Aandacht voor de impact van (de waardeketen van) hun onderneming op klimaatverandering en de beheersing van klimaatrisico's.
4. SPIN verwacht van bedrijven waarin het belegt dat deze fundamentele verantwoordelijkheden waarborgen omtrent mensen- en arbeidsrechten, milieu en anti-corruptie zoals vervat in de UN Global Compact. SPIN beoogt niet te beleggen in ondernemingen die (i) deze verantwoordelijkheden structureel schenden, (ii) actief zijn in productie en distributie van en handel in controversiële wapens, die vallen onder verdragen waaraan de Nederlandse Staat zich heeft verbonden. Ten slotte belegt SPIN niet in landen die onderwerp zijn van sancties van de Europese Unie, de Verenigde Staten van Amerika en/of de Verenigde Naties.
5. Wij leggen verantwoording af aan belanghebbenden over de manier waarop wij duurzaamheid in onze beleggingen integreren. Bij het opstellen van het duurzaamheidsbeleid betrekken wij de wensen en voorkeuren van onze deelnemers.

SPIN verwacht van externe vermogensbeheerders dat zij ESG-factoren meenemen in hun beleid, de analyse, besluitvorming en evaluatie van beleggingen. Dit geldt voor alle beleggingscategorieën. De mandaten die met onze externe vermogensbeheerders worden overeengekomen en de monitoring van voortgang en resultaten, vormen de kern van de implementatie van het MVB-beleid.

3.2 Stewardship

Het begrip ‘stewardship’ of ‘rentemeesterschap’ gaat over de manier waarop we als actief betrokken aandeelhouder omgaan met de bijbehorende rechten en verantwoordelijkheden. Als Eumedion lid vormt de Nederlandse Stewardshipcode het uitgangspunt voor het beleid op dit onderwerp (‘Stewardshipbeleid’).

Aansluiting bij overall prioriteiten duurzaam beleggen

SPIN richt zich in haar duurzaamheidsbeleid nadrukkelijk op de thema's Corporate Governance en Klimaatverandering. SPIN verlangt van haar dienstverleners dat een materieel deel van de stewardship activiteiten van deze dienstverleners op deze twee thema's is gericht.

Thema: Corporate governance

Van ondernemingen met een sterke corporate governance die stewardship bevordert verwachten wij voor aandeelhouders (en andere stakeholders) een beter lange termijn rendement. Opzet en effectiviteit van corporate governance is sterk afhankelijk van lokale jurisdicties en de in die jurisdicties gangbare normen en maatschappelijke waarden. Voor een belegger met een breed gespreide portefeuille kan de precieze invulling van een stewardship rol daarom per jurisdictie verschillen. Wij verwachten dat het stewardship beleid van onze dienstverleners echter nadrukkelijk aandacht besteedt aan de kernelementen van goed ondernemingsbestuur waaronder maar niet uitsluitend:

- Samenstelling, beloning en effectiviteit van bestuur en toezicht;
- Risk oversight en een lange termijn oriëntatie;
- Omgang met mens en milieu in de waardeketen van de onderneming;
- Respecteren van de fundamentele rechten van aandeelhouders.

Thema: Klimaatverandering

Wij zien klimaatverandering als een belangrijk risico. Aandacht is daarom vereist voor de impact van de gehele waardeketen van een onderneming op klimaatverandering en de beheersing van klimaatrisico's voor duurzame (aandeelhouders)rendementen. Bij de uitvoering van ons stewardship beleid verlangen wij van onze uitvoerders en de ondernemingen waarin wij beleggen dat zij in hun activiteiten rekening houden met de volgende kernelementen:

- Rapportage en verantwoording over klimaat gerelateerde risico's door beursgenoteerde ondernemingen conform de aanbevelingen van de Taskforce for Climate Related Financial Disclosure (TCFD);
- Aansluiting bij wereldwijde initiatieven die beogen de samenwerking tussen asset owners en dienstverleners te versterken binnen het kader van de aanbevelingen van de TCFD.

Monitoring

SPIN verlangt van de dienstverlener dat deze voor de monitoring van materiele issues en risico's op gebied van milieu, mensenrechten en ondernemingsbestuur ('ESG') aansluit bij de normen van het UN Global Compact en door de Nederlandse Staat onderschreven internationale verdragen op het gebied van controversiële wapens. De monitoring of de ondernemingen in portefeuille zich gedragen volgens deze normen is uitbesteed aan de dienstverlener. SPIN verwacht van dienstverleners dat zij hun monitoring activiteiten risico-gebaseerd uitvoeren en dat ze daarbij waar nodig in gesprek gaan met bij de betreffende onderneming(en) betrokken stakeholders.

Engagement

Stewardship begint met het in gesprek zijn met de ondernemingen waarin wij beleggen. Engagement betreft het voeren van een dialoog met een onderneming om zo invloed uit te oefenen en een visie of standpunt over te brengen. Vanuit de gedachte dat het meer impact heeft dan 'stemmen met de voeten', wordt beoogd de onderneming te overtuigen van de relevantie van dat standpunt. Indien na een periode van 2 jaar blijkt dat een onderneming ondanks onze engagement inspanning niet te overtuigen is van de relevantie van het volgen van ons standpunt, kan dit leiden tot desinvestering. SPIN verlangt van haar dienstverleners dat zij engagement toepassen in gevallen waar een materieel issue speelt vanuit het perspectief van lange termijn rendement en omgang met ESG-factoren. SPIN verwacht daarbij dat de dienstverlener voor zijn engagement inspanning duidelijke doelen formuleert en de voortgang daarvan inzichtelijk maakt.

Uitoefening van stemrecht

Het uitoefenen van stemrecht dient consistent te zijn met en bij te dragen aan de engagement activiteiten. Het stemrecht dat hoort bij aandelenbezit wordt in onze opdracht uitgevoerd door een dienstverlener. Wij beoordelen het beleid van onze dienstverlener(s) op dit gebied en verlangen van onze dienstverlener dat zij het stemrecht dat samenhangt met de ondernemingen waarin is belegd op geïnformeerde wijze uitoefent. SPIN leent geen aandelen uit of in. De situatie dat door of namens SPIN een stem wordt uitgebracht bij een aandeelhoudersvergadering waarbij SPIN een netto short positie heeft is dan ook uitgesloten.

Samenwerking

SPIN heeft een beperkte omvang en daarmee als individuele belegger beperkte invloed: Om onze impact te maximaliseren voeren wij engagement en het uitoefenen van stemrecht in samenwerking met andere partijen uit. SPIN verwacht van haar dienstverlener dat deze op haar beurt de samenwerking zoekt met andere partijen om de beoogde doelen te bereiken.

Verantwoording

SPIN legt primair via de website verantwoording af aan haar deelnemers (en andere stakeholders) over het gevoerde stewardship beleid. SPIN biedt daartoe op toegankelijke wijze inzicht in:

- Dit beleid;
- De engagement inspanning en in welke mate de daarmee beoogde doelen zijn bereikt;
- Het stemgedrag op de aandelen die door of namens SPIN worden gehouden.

Om op een adequate manier verantwoording af te kunnen leggen verlangt SPIN van haar dienstverleners:

- inzage in het door hen vast gestelde stewardship beleid en eventuele wijzigingen daarin;
- rapportages over gepleegde inzet en beoogde en gerealiseerde doelen u.h.v. voting en engagement activiteiten;
- dat deze in geval van controversiële issues op verzoek vooraf inzicht geeft in voorgenomen stemgedrag en hoe zich dat verhoudt tot een advies van Eumedion indien daar sprake van is.

Belangenconflicten

In haar stemgedrag handelt SPIN vanuit het belang van duurzame en lange termijn waarde creatie voor de deelnemers. SPIN bepaalt niet zelf het stemgedrag van de dienstverleners en ook bij de uitoefening van stemrecht bij vennootschappen die binnen de definitie van gerelateerde partijen vallen volgen wij de positie van de dienstverlener.

4 Opzet en uitvoering vermogensbeheeractiviteiten

4.1 Organisatie vermogensbeheer intern

Het Algemeen bestuur van het Fonds is verantwoordelijk voor het strategische beleggingsbeleid. Onder het strategisch beleggingsbeleid wordt verstaan de vaststelling van het doel en de stijl van het beleggingsbeleid, de strategische beleggingsportefeuille en bandbreedtes en de benchmarks.

Het Algemeen bestuur en het Uitvoerend bestuur laten zich door de Beleggingsadviescommissie gevraagd en ongevraagd adviseren inzake het balansbeheer (voor DB) en beleggingsbeleid (voor DB en DC) van het fonds.

De belangrijkste interne activiteiten op beleggingsgebied richten zich op beleidsontwikkeling, regie op de uitvoering door derden en monitoring van beleggingsrisico's en -resultaten.

Het Fonds maakt hierbij mede gebruik van externe consultants en het IBM supportcentre RFE (Retirement Funds EMEA). RFE ondersteunt het Fonds onder meer op de volgende deelgebieden, hetgeen is vastgelegd in de Service Level Agreement:

- Manager selectie en monitoring
- Investment Compliance
- Custody
- US accounting i.v.m. wettelijke rapportageverplichtingen van de sponsor

4.2 Organisatie vermogensbeheer extern

De bewaarneming van effecten vindt plaats bij een custodian. Naast de traditionele bewaarneming en effectenadministratie voert de custodian een aantal additionele activiteiten uit, waaronder:

- maandelijkse reconciliatie met de vermogensbeheerders t.a.v. holdings, waarde en performance van de diverse effectenportefeuilles
- performancemeting en attributie van managerniveau tot aan fondsniveau
- controleren van de met managers afgesproken richtlijnen voor de diverse portefeuilles
- aanlevering van informatie t.b.v. DNB staten
- collateral management

Het Algemeen bestuur heeft het vermogensbeheer aan externe partijen uitbesteed om binnen de in de beleggingsplan opgestelde doelstellingen en restricties het tactische en operationele beleggingsbeleid uit te voeren.

4.3 Beleggingscyclus

Beleidsvorming en evaluatie

Het fonds kent een jaarlijkse planningscyclus. Het jaarplan is opgedeeld in twee separate documenten:

1. Het Jaarplan Beleggingen bevat de beleggingsgerelateerde initiatieven en onderwerpen voor dat jaar.
2. Het Beleggingsplan omvat de beleggingsbeginselen, het beleggingsbeleid en de structuur van het fonds.

SPIN heeft als uitgangspunt om met een minimale frequentie van iedere drie jaar het beleggingsbeleid en Strategische Asset Allocatie (SAA) en iedere individuele beleggingscategorie te evalueren. Deze evaluaties vinden plaats volgens een evaluatiekalender of:

1. Als door marktomstandigheden een beleggingscategorie mogelijk niet meer aan de (middel)lange termijn doelstellingen en randvoorwaarden kan voldoen;
2. Als het vermoeden bestaat dat een nog niet in de SAA opgenomen beleggingscategorie beter zou voldoen aan de (middel)lange termijn doelstellingen en randvoorwaarden.

De evaluatiekalender vindt een plaats in het Jaarplan Beleggingen.

Implementatie

Implementatie vindt binnen de door het AB gestelde kaders plaats onder verantwoordelijkheid van het UB.

Implementatie vindt plaats aan de hand van gestandaardiseerde Fondsprocessen en -procedures.

Monitoring

De beleggingen van het Fonds worden continue gemonitord door de eigen organisatie en externe adviseur(s). Het bestuur en de Beleggingsadviescommissie ontvangen volgens een vaste kalender informatie over balans- en vermogensbeheer op basis van een maand-, kwartaal en halfjaar format.

5 Wijze van risicometing en –beheersing

De risicobeheersing is vormgegeven in randvoorwaarden. Doelstellingen van en randvoorwaarden aan het beleggingsbeleid worden vertaald in beleggingsrichtlijnen en restricties. Op verschillende niveaus worden controles uitgevoerd om te waarborgen dat de uitvoering door de vermogensbeheerders in lijn is en blijft met het vastgestelde richtlijnen en restricties.

5.1 Benchmarks

De benchmark voor de beleggingscategorieën alsmede de benchmark op totaal fondsniveau is opgebouwd uit de benchmarks van de verschillende subcategorieën. Deze benchmarks vormen de basis voor performance- en risicometing.

5.2 Randvoorwaarden subcategorieën

De invulling van de subcategorieën vormt een integraal onderdeel van het totale beleggingsbeleid. Bij vaststelling van de subcategorieën wordt een inschatting gemaakt van de risico's van de subcategorie zelf, de samenhang met andere categorieën, de potentiële risico's voor en bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen en overige aspecten zoals liquiditeitsrisico voor het Fonds. Het AB toetst de karakteristieken van de subcategorie daarbij aan de beleggingsbeginselen. De invulling van de subcategorie wordt vastgelegd in de vorm van beleggingsrichtlijnen voor de betreffende mandaten en/of fondsen.

5.3 Randvoorwaarden duration overlay portefeuille

Het duration overlay programma voor DB wordt gebruikt om het verschil in rentegevoeligheid tussen de verplichtingen en de vastrentende portefeuille aan te vullen tot het gedefinieerde afdekkingsniveau. Tevens wordt het overlay programma ingezet om de beoogde mate van inflatieafdekking te realiseren. Het Fonds maakt gebruik van swap- en inflationswapcontracten en eventueel swaptions.

5.4 Randvoorwaarden liquide middelen

In principe wordt volledig belegd en worden liquiditeiten alleen aangehouden voor te verwachten kasstromen op korte termijn. In relatie hiermee kunnen voor DB eventueel futures op aandelen en op vastrentende waarden worden aangekocht.

5.5 Derivaten

Toestemming tot het gebruik van derivaten ligt bij het Algemeen bestuur. Belangrijkste reden voor het verlenen van toestemming is bevorderen van liquiditeit en (daardoor) betere risicobeheersing en verlagen van transactiekosten.

Uitgangspunten voor het gebruik van derivaten zijn o.a.:

- 1) efficiënter omgaan met beschikbare kapitaalmiddelen en 2) door middel van derivaten kunnen strategieën worden aangegaan die zonder gebruik van derivaten niet (volledig) mogelijk zijn, zoals bijvoorbeeld rentematching. Derivaten worden niet ingezet met als doel leverage.
- Indien mogelijk beursgenoteerd in verband met liquiditeit en onafhankelijke waardering. Uitzondering hierop vormen in ieder geval forward contracten voor valutahedging, swap, swaption, en inflationswap contracten en Credit Default Swaps (CDS).
- Specifieke rapportage hieromtrent wordt aangeleverd door de custodian.

Bij DC wordt geen gebruik van derivaten gemaakt, uitgezonderd het gedeeltelijk afdekken van het valutarisico.

5.6 Valutabeleid

DB

Binnen diverse beleggingscategoriën wordt valutarisico gelopen. Op totaalniveau wordt een deel van dit valutarisico echter separaat afgedekt. Dit gebeurt door middel van een valuta overlay beleid. Het strategisch beleid is zodanig vastgesteld dat het niet afgedekte deel van de beleggingen in vreemde valuta (in euro's uitgedrukt) een percentage van het totale fonds bedraagt. Dit percentage is afhankelijk van de Strategische Asset Allocatie behorende bij de reële dekkingsgraad waarop deze is gebaseerd.

DC

SPIN maakt binnen DC gebruik van beleggingsfondsen om te beleggen in diverse beleggingscategoriën. Binnen enkele beleggingsfondsen wordt valutarisico gelopen. SPIN heeft beleid bij welke beleggingsfondsen betreffende valutarisico wordt afgedekt. Het afdekken van het valutarisico wordt uitgevoerd binnen de beleggingsfondsen.

5.7 Beleid t.a.v. collateral management

Voor DB maakt SPIN gebruik van een derivaten overlay programma, waarbij gebruik wordt gemaakt van OTC-derivaten. SPIN vereist voor de marktwaarde van haar OTC-derivaten een zekerheidsstelling in de vorm van onderpand. Het onderscheid ten aanzien van de manier waarop het onderpand ("collateral") proces plaatsvindt en de mate van control die SPIN hierop uit kan oefenen is als volgt:

- Duraton overlay en currency overlay mandaten
- Overige beleggingsmandaten

Voor de Duration- en Currency overlay mandaten heeft SPIN haar eigen ISDA/CSA contracten met door haar geselecteerde tegenpartijen. In deze contracten staan de door SPIN zelf onderhandelde voorwaarden ten aanzien van het collateralproces beschreven.

Northern Trust Collateral Management is verantwoordelijk voor de dagelijkse waardering van de posities en draagt zorg voor de ontvangst of levering van onderpand aan de tegenpartijen. Hierop vindt tevens een wekelijkse check plaats door een onafhankelijke partij. Om het tegenpartijrisico te spreiden heeft SPIN meerdere tegenpartijen. De minimale vereiste kredietwaardigheid per tegenpartij is A⁴. Ten aanzien van de posities en het onderpand hanteert SPIN de volgende beheersmaatregelen:

- Maximaal percentage van 35% gross notional naar een tegenpartij of minder dan \$ 25 miljoen
- Minimum transfer amount van € 50K,
- Collateral threshold van € 0
- Euro Government bonds met een kredietwaardigheid van minimaal AA.

Ten aanzien van de overige beleggingsmandaten waar het gebruik van OTC-derivaten is toegestaan wordt niet gehandeld onder door SPIN afgesloten ISDA/CSA's, maar onder zogenoemde "umbrella" ISDA/CSA's van de betreffende manager. Op dit punt zijn beheersmaatregelen opgenomen in de richtlijnen en restricties voor de betreffende managers die vergelijkbaar zijn met de door SPIN zelf gehanteerde bepalingen.

6 Resultaatsevaluatie

De vermogensbeheerders dienen zorg te dragen voor een volledige administratie van de beleggingsportefeuille en alle daarop betrekking hebbende transacties. Op maandelijkse basis vindt reconciliatie plaats van stukken, marktwaarde en performance met de master custodian.

7 Waarderingsgrondslagen

Alle beleggingen worden tegen marktwaarde gewaardeerd. Voor niet-genoteerde beleggingen zoals Private Equity en Nederlandse Hypotheken wordt aangesloten bij algemeen geaccepteerde waarderingsmethodieken. Onderzoek naar de waarderingsmethodiek van de vermogensbeheerders maakt onderdeel uit van het Due Dilligence proces.

8 Kosten

Soorten kosten:

Beheerderskosten: dit betreft de kosten die gepaard gaan met het beheren van een beleggingsfonds of de uitvoering van een mandaat.

Kosten in een beleggingsfonds: dit betreft kosten die binnen het Fonds gemaakt worden en die een directe relatie hebben met het beheer van een fonds. Het betreft hier o.a. bewaarkosten, administratiekosten en accountantskosten.

Performance kosten beheerder en onderliggende vermogensbeheerders: het betreft hier een vergoeding aan de beheerder van het beleggingsfonds in geval de beheerder de met SPIN afgesproken performance doelstellingen heeft behaald. Dit betreft de actief beheerde beleggingsfondsen (waaronder ook Private Equity). Tevens is een performance vergoeding van toepassing op (eventuele) onderliggende vermogensbeheerders.

Transactiekosten: dit betreft kosten die gemaakt worden met de aan- en verkoop van beleggingen.

SPIN kosten: dit betreft de kosten die SPIN maakt voor opstellen en uitvoeren van het beleggingsbeleid. Dit betreft o.a. personeelskosten van het team Balans- en Vermogensbeheer, advieskosten en ook de kosten van bewaarnemingen van beleggingen die buiten beleggingsfondsen onder zijn gebracht.

In algemene zin worden kosten voor de uitvoering van het beleggingsbeleid ten laste gebracht van de (rendementen op) het belegd vermogen.

⁴ Er dient een minimale lange termijn credit rating te zijn van A, uitgegeven door een erkende rating agency. In het geval van een 'split rate' is de hoogste rating van toepassing, echter lagere rating van Moody's/Fitch of S&P moeten minimaal BBB+ zijn.

Voor de DC beleggingen wordt een deel van de kosten rechtstreeks op kwartaalbasis ingehouden op het kapitaal van de deelnemer. Het betreft hier de door SPIN gemaakte kosten en een deel van de beheerderskosten. Een ander deel van de kosten wordt in de waardering van het Fonds zelf verrekend. Het betreft hier de kosten direct gerelateerd aan het Fonds, een deel van de beheerderskosten, een deel van de performance gerelateerde kosten en de transactiekosten. De performance gerelateerde kosten van de beheerder worden achteraf berekend en ten laste gebracht van het DC-kapitaal of het fondsvermogen.